

รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ*

Fostering Morality and Ethics Model under National Standards for Higher Education

วันชัย ปานจันทร์

Wanchai Panjan

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Ramkhamhaeng University

2086 Ramkhamhaeng Road, Bangkok, 10240, Thailand

E-mail: chaipanja@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สร้างรูปแบบและประเมินรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญสำหรับประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า

1) ผลการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความมีวินัย 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 4) ด้านความเสียสละ 5) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 6) ด้านการเข้าใจผู้อื่น และ 7) ด้านการเข้าใจโลก พบว่า นักศึกษาได้รับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติพบว่า ในภาพรวมรูปแบบฯ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และมีความเหมาะสมอยู่

ในระดับมาก 2 ประเด็นคือ หลักการและเหตุผลของรูปแบบ และจุดมุ่งหมายของรูปแบบส่วนประเด็นอื่นๆ อยู่ในระดับมากที่สุด

3) ผลการประเมินรูปแบบ พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สำหรับความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติ พบว่า มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือองค์ประกอบด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี และองค์ประกอบด้านความเสียสละ ส่วนองค์ประกอบด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมากตามลำดับ

คำสำคัญ: การเสริมสร้าง; คุณธรรมจริยธรรม; มาตรฐานคุณวุฒิ; อุดมศึกษา

Abstract

This research aimed to (1) study the ethical and moral development of the National Higher Education Qualifications Framework. (2) Create a model and built within the framework of national qualifications. There are samples of research: students in the field of higher education, the highly qualified specialists for assessing the suitability and feasibility of introducing a form of moral ethics based National Qualifications Framework for higher education into practice. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, Findings are as follows:

(1) The study of ethical and moral development for students in the framework of the National Higher Education Curriculum. 1) Self-discipline 2) responsibility 3) honesty 4) abnegation 5) being a good role model 6) understanding others 7) understanding the world was found that the students had moral enhancement at the high level.

(2) The results of the model building ethics and moral standards in the national higher education. Overall, the most appropriate level it was suitable at a high level. And the purpose of the model, other issues were found at the highest level.

(3) The results of the evaluation were found that the model of ethical morality enhancement according to the standard framework of the higher education National level is most appropriate in all aspects. For the possibility of adopting the model of morality enhancement according to the national standard of higher education, is found that there are two possible implementation possibilities: the good role model. Moreover, the sacrifice element, other components at the high level, respectively.

Keywords: Fostering; Morality and Ethics; National Qualification Award; Higher Education

บทนำ

สถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วตามกระแสโลกาภิวัตน์ พร้อมทั้งในยุคปัจจุบันมีสื่อและเทคโนโลยีที่ไร้พรมแดนจนส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและพฤติกรรมของบุคคลในสังคมจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วและรุนแรง เด็กและเยาวชนมีสภาพจิตใจอ่อนแอและมีภูมิคุ้มกันทางสังคมที่บกพร่อง ขาดวิจารณญาณในการคัดสรรที่จะเลือกรับสิ่งที่ดีงามและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์มาใช้ เป็นเหตุให้ค่านิยม พฤติกรรมทางสังคม วิถีชีวิต โลกทัศน์ของความเป็นมนุษย์ และความเป็นสังคมแบบบริโภคนิยมและให้ความสำคัญกับวัตถุนิยมมากกว่าคุณค่าทางจิตใจ ยึดถือการแข่งขันและการผลิตเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของตนเป็นหลัก ยอมทำทุกอย่างเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการอย่างไร้ศีลธรรมและจริยธรรม จึงทำให้สภาพของสังคมไทยในปัจจุบันเกิดวิกฤติคุณธรรมจริยธรรม และมีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและนับวันยิ่งจะทวีความรุนแรงมากขึ้น (Tantiprayanawong and Taveewan, 2009)

สภาพปัญหาของความบกพร่องทางคุณธรรมจริยธรรมมิได้เกิดเฉพาะในส่วนของคดีอาชญากรรมเท่านั้น แต่ยังมีส่วนอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดด้วย ดังเช่นปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งเพิ่มทวีความรุนแรงด้วยเช่นกัน สำหรับประเทศไทย ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้นในสังคมไทยมาช้านานและมีแนวโน้มที่มีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ และพบปัญหาดังกล่าวเกือบทุกภาคส่วน ถึงแม้รัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการทุจริตได้มีความพยายามป้องกันและแก้ไขมาโดยตลอด แต่ดูเหมือนว่าปัญหาการคอร์รัปชันก็ขยายอันดับขึ้นมามากขึ้นและเป็นไปในลักษณะขึ้นๆ ลงๆ ในปี พ.ศ. 2554 พบว่า ค่าดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชันยังอยู่ในระดับต่ำนั้นคืออยู่ที่ระดับ 32 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน และในปี 2559 ร่วงลงมาจากอันดับ 38 มาเป็น 35 ในขณะที่ปี 2560 ได้คะแนนเพิ่มขึ้นมาอีก 1 อันดับ คือ 37 จากคะแนนเต็ม 100 ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดที่สามารถสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีปัญหาการคอร์รัปชันในระดับที่สูง ดังนั้นรัฐบาลจึงได้จัดให้ปัญหาการคอร์รัปชันนั้นเป็นหนึ่งในวาระแห่งชาติที่ทุกภาคส่วนจะต้องช่วยกัน โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาที่จะเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมผ่านกระบวนการวิชาต่างๆ ของแต่ละหลักสูตรที่สามารถสอดแทรกหลักคุณธรรมเข้าไปเพื่อหล่อหลอมให้นักศึกษายึดมั่นในคุณธรรมความดีงามต่อไปและไม่ส่งผลกระทบต่อปัญหาทางสังคมเพิ่มขึ้น พร้อมกันนี้ ในปี พ.ศ. 2558 ที่ผ่านมามีประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ดังนั้นจะต้องสร้างความมั่นใจให้กับกลุ่มประเทศสมาชิกในหลายๆ ด้านที่จะเป็นผู้นำในภูมิภาคนี้ จึงได้มีการใช้มาตรการขั้นเด็ดขาดในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว มิเช่นนั้นการรวมกลุ่มของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอนาคตคงจะไม่ประสบความสำเร็จเหมือนกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรปที่มีค่าเฉลี่ยดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชันอยู่ในระดับที่สูง (Suksalapon, 2013)

จากสถานการณ์ของปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่กล่าวถึงข้างต้นแล้วปัญหายาภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับความบกพร่องอันเกิดจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กและเยาวชนยังส่งผลกระทบต่อสังคมเช่น

เดียวกัน เนื่องจากจำนวนคดีอันเป็นความผิดซึ่งเกิดจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนยังเป็นจำนวนที่สูงอยู่นั่นเอง โดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กได้รวบรวมสถิติเกี่ยวกับคดีการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนไว้ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 1 สถิติเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทั่วประเทศ จำแนกตามอายุตั้งแต่ปี 2554-2558

อายุ	ปี พ.ศ.				
	2554	2555	2556	2557	2558
เกิน 10 แต่ไม่เกิน 15 ปี	5,082	6,108	10,672	10,776	4,383
เกิน 15 แต่ไม่เกิน 18 ปี	29,967	28,168	26,091	25,761	28,738
รวม	35,049	34,276	36,763	36,537	33,121

ที่มา : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 2560 : ออนไลน์

จากข้อมูลทางสถิติของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนพบว่า จำนวนเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2558 ซึ่งยังคงเป็นสถิติที่น่าวิตกกังวลถึงสถานการณ์ของสภาพปัญหาเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดกฎหมาย อันเนื่องมาจากความบกพร่องทางด้านคุณธรรมจริยธรรมซึ่งส่งผลกระทบต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาภัยสังคมที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นแล้วสถาบันอุดมศึกษานับได้ว่าเป็นชุมพลแห่งความเป็นหน่วยงานอันทรงคุณค่ายิ่งของสังคมและประเทศชาติ ในการพัฒนานักศึกษาไปสู่เป้าหมายให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ซึ่งเป็นหน้าที่ทั้งทางตรงและทางอ้อมของความเป็นสถาบันอุดมศึกษา การพัฒนานักศึกษาจึงมิใช่เป็นเพียงการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดประสบการณ์ให้มีความรู้และทักษะในสาขาอาชีพเท่านั้น แต่ต้องพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นคนดี มีความรู้คู่คุณธรรมด้วย ด้วยความเป็นสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีภารกิจที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นสถาบันอุดมศึกษาซึ่งครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน (Department of Education, 2001) ดังนี้ 1) ด้านการผลิตบัณฑิต 2) ด้านการวิจัย 3) ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม 4) ด้านการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

พันธกิจดังกล่าวของความเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่พึงปฏิบัติเพื่อให้เกิดคุณค่ากับสังคมในการผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนประเทศให้สามารถแข่งขันได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งปัจจัยที่สำคัญคือมาตรฐานของกระบวนการในการผลิตบัณฑิตทั้งระบบเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อสังคมคือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ที่ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ครอบคลุม

อย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ สามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในชีวิตต่อไป (Phophichit, 2017)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นแนวทางในการศึกษาเพื่อสร้างรูปแบบสำหรับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่จะเป็นการเตรียมความพร้อมทั้งองค์ความรู้ที่มากับคู่กับสำนึกนำที่ที่ดีที่สะท้อนถึงความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองสังคมส่วนโดยหลักคุณธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ระดับที่ 2 (ปริญญาตรี) ประกอบด้วย 1) ด้านความมีวินัย 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 4) ด้านความเสียสละ 5) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 6) ด้านการเข้าใจผู้อื่น และ 7) ด้านการเข้าใจโลก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
3. เพื่อประเมินรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **รูปแบบการวิจัย** โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mix Research) ทั้งวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) โดยการศึกษาในเชิงปริมาณใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งใช้วิธีเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากประชากรคือนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาปีการศึกษา 2559 รวมทั้งสิ้น 1,669,354 คน แยกเป็นนักศึกษาในสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐบาลจำนวน 1,422,024 คน และนักศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยเอกชนจำนวน 247,330 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากประชากรแยกตามลักษณะของสังกัดมหาวิทยาลัยรัฐบาลและมหาวิทยาลัยเอกชนที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มละ 400 คน รวม 2 กลุ่มจะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 800 คน จากการเปิดตารางสำเร็จรูปในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1960) ที่มีการกำหนดค่า ∞ (Infinity: ∞) คือจำนวนของประชากรที่ไม่แน่นอนของสถานภาพความเป็นนักศึกษาทำให้มีการคลาดเคลื่อนของจำนวนประชากรที่ยอมรับได้ (สุวิมล ติरणันท์, 2555) จึงกำหนดไว้

ตามเกณฑ์คือกลุ่มละ 400 คน และได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างอันเป็นการคัดกรองสำหรับการเก็บข้อมูลจริงโดยการสุ่มแบบโควตาอย่างไม่เป็นสัดส่วนจากนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐบาลจำนวน 400 คน และนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนจำนวน 400 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจาก 2 ส่วน คือ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน สำหรับพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 2) ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 ท่าน สำหรับประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งแบ่งออกเป็น ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักศึกษา และดำเนินการตรวจสอบเครื่องมือ ซึ่งในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้ในการศึกษาจริง ทั้ง 2 ประเภทได้แก่

2.1 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรง (validity) ผู้วิจัยได้เลือกตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความสอดคล้อง (Item Objective Congruence index--IOC) ของแบบสอบถามกับเนื้อหาที่จะทำการศึกษาว่าข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละข้อนั้นมีความสอดคล้องหรือเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาหรือไม่ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้คะแนนความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งถ้าค่าคะแนนจากผู้ทรงคุณวุฒิ มีระดับคะแนน 0.5 ขึ้นไป เป็นค่าระดับความเหมาะสมที่ใช้ได้ แต่ถ้าต่ำกว่า 0.5 ถือว่าใช้ไม่ได้ และในการตรวจสอบเพื่อคำนวณค่าคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น มีวิธีคำนวณด้วยการให้ค่าความสอดคล้องของเนื้อหาในแบบสอบถาม (Mehrens & Lehmann, 1991)

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยง (reliability) หลังจากที่มีการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเที่ยง (reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient- α) ของ Cronbach ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน ซึ่งผลจากการคำนวณค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ 0.91 แสดงว่าเครื่องมือมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงที่สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

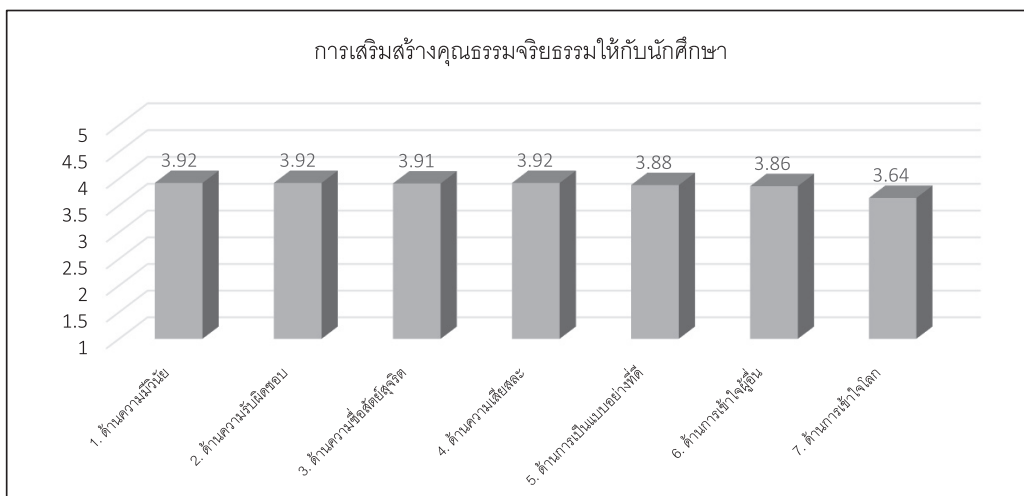
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ สำหรับการวิเคราะห์รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติซึ่งประกอบด้วยสถิติดังนี้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ได้จากกระบวนการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสรุปผลตามประเด็นหลักได้ 3 ส่วนสำคัญและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. ผลการศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยผลการศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาโดยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความมีวินัย 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 4) ด้านความเสียสละ 5) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 6) ด้านการเข้าใจผู้อื่น และ 7) ด้านการเข้าใจโลก พบว่า ในภาพรวมนักศึกษาได้รับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านความมีวินัย ความรับผิดชอบ และความเสียสละ ซึ่งมีการเสริมสร้างมากที่สุดในระดับที่เท่าๆ กัน รองลงมาเป็นด้านความซื่อสัตย์สุจริต การเป็นแบบอย่างที่ดี การเข้าใจผู้อื่น และการเข้าใจโลก ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน ผลการศึกษาดังกราฟที่ 1

กราฟที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

จากกราฟที่ 1 พบว่า นักศึกษาได้รับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในระดับมาก โดยเฉพาะในด้านความมีวินัย ความรับผิดชอบและความเสียสละ ซึ่งมีการเสริมสร้างมากที่สุดในระดับที่เท่าๆ กัน ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาเป็นด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 3.91$) การเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 3.88$) การเข้าใจผู้อื่น ($\bar{X} = 3.86$) และการเข้าใจโลก ($\bar{X} = 3.64$) ตามลำดับ

2. ผลการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจากผลการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สามารถนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

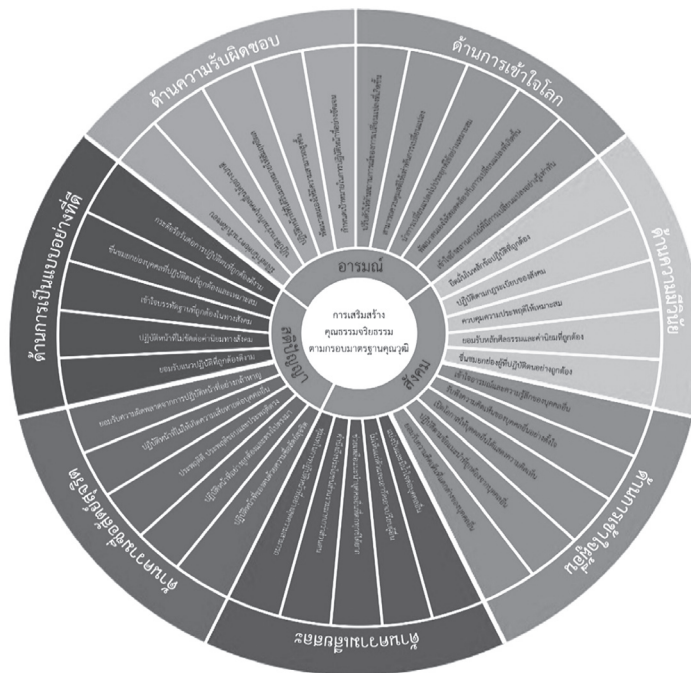
รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความเหมาะสม
1. หลักการและเหตุผลของรูปแบบ	4.27	.324	มาก
2. จุดมุ่งหมายของรูปแบบ	4.21	.288	มาก
3. รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมฯ	4.55	.593	มากที่สุด
4. องค์ประกอบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมฯ			
4.1 องค์ประกอบด้านความมีวินัย	4.64	.387	มากที่สุด
4.2 องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ	4.67	.645	มากที่สุด
4.3 องค์ประกอบด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.53	.447	มากที่สุด
4.4 องค์ประกอบด้านความเสียสละ	4.52	.286	มากที่สุด
4.5 องค์ประกอบด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี	4.67	.418	มากที่สุด
4.6 องค์ประกอบด้านการเข้าใจผู้อื่น	4.76	.384	มากที่สุด
4.7 องค์ประกอบด้านการเข้าใจโลก	4.55	.641	มากที่สุด
5. ภาพรวมของรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	4.63	.579	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 เป็นการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ในภาพรวมการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2 ประเด็นคือ หลักการและเหตุผลของรูปแบบ ($\bar{X} = 4.27$) และจุดมุ่งหมายของรูปแบบที่สูงสุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนประเด็นอื่นๆ อยู่ในระดับมากที่สุดไม่ว่าเป็น รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมฯ รวมถึงองค์ประกอบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในด้านต่างๆ ด้วย

จากการสร้างรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยสำหรับนำไปปรับใช้
ในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีรายละเอียด
ดังนี้

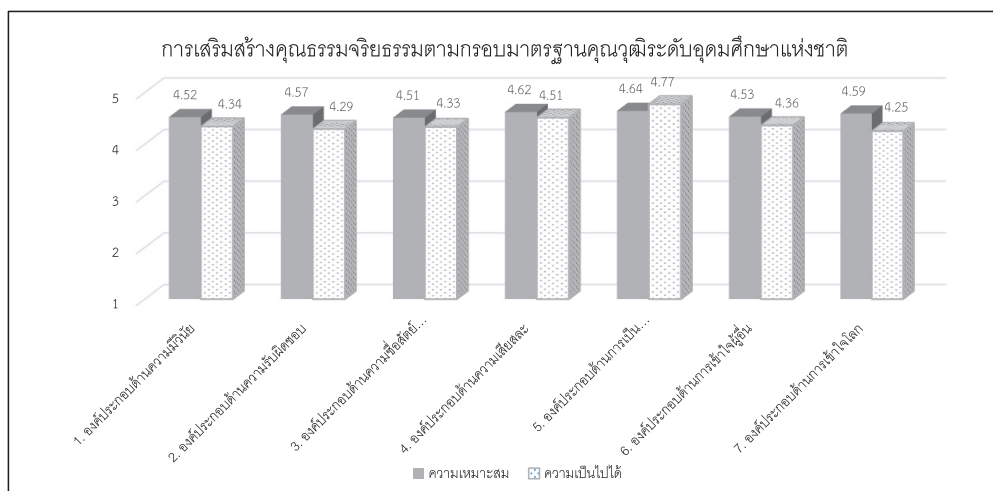
องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
ด้านความมีวินัย	ยึดมั่นในหลักข้อปฏิบัติที่ถูกต้อง	ด้านความรับผิดชอบ	มีจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบ
	ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม		ปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างปกติ
	ควบคุมความประพฤติให้เหมาะสม		ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สัมฤทธิ์ผล
	ยอมรับหลักศีลธรรมและค่านิยมที่ถูกต้อง		พัฒนาตนเองให้มีความสามารถที่สูงขึ้น
	ชื่นชมยกย่องผู้ที่ปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง		กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน
องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี	ยอมรับแนวปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม	ด้านการเข้าใจผู้อื่น	เข้าใจอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลอื่น
	ปฏิบัติหน้าที่ไม่ขัดต่อค่านิยมทางสังคม		รับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นอย่างตั้งใจ
	เข้าใจบรรทัดฐานที่ถูกต้องในทางสังคม		เปิดโอกาสให้บุคคลอื่นได้แสดงความคิดเห็น
	ชื่นชมยกย่องบุคคลที่ปฏิบัติตนที่ถูกต้องและเหมาะสม		ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ถูกต้องจากบุคคลอื่น
	กระตือรือร้นต่อการปฏิบัติตนที่ถูกต้องดีงาม		ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคคลอื่น
องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย	องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	ด้านความเสียสละ	แบ่งปันและมีน้ำใจต่อบุคคลอื่น
	ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องและตรงไปตรงมา		ไม่เห็นแก่ตัวและเอื้อเฟื้อช่วยเหลือบุคคลอื่น
	ประพฤติดีประพฤติชอบและประพฤติตรง		ช่วยเหลือและนำบุคคลอื่นที่ตกทุกข์ได้ยาก
	ปฏิบัติหน้าที่ไม่ให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลอื่น		คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
	ยอมรับความผิดพลาดจากการปฏิบัติหน้าที่อย่างกล้าหาญ		ทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่อย่างสุดความสามารถ
องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย		
ด้านการเข้าใจโลก	ปรับตัวให้ทันสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น		
	สามารถควบคุมสติให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง		
	นำการเปลี่ยนแปลงไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม		
	พัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น		
	เข้าใจถึงสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรู้เท่าทัน		

จากองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยดังกล่าวข้างต้นที่เป็นส่วนสำคัญสำหรับนำไปใช้ในการ
กำหนด หลักการ วัตถุประสงค์ กิจกรรมประกอบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และการประเมินกิจกรรม
อันเกิดจากการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษา จึงสามารถนำเสนอเป็นรูปแบบการเสริมสร้าง
คุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

3. ผลการประเมินรูปแบบทั้งในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติ สามารถนำเสนอได้ดังกราฟที่ 2

กราฟที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาไปปฏิบัติ

จากกราฟที่ 2 พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือองค์ประกอบด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 4.64$) รองลงมาคือองค์ประกอบด้านความเสียสละ ($\bar{X} = 4.62$)

สำหรับความเป็นไปได้ในการนำการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติ พบว่า มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 4.77$) และองค์ประกอบด้านความเสียสละ ($\bar{X} = 4.51$) ส่วนองค์ประกอบด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมากตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติสามารถอภิปรายผลเป็น 3 ส่วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ 1) ด้านความมีวินัย 2) ด้านความรับผิดชอบ 3) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 4) ด้านความเสียสละ 5) ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 6) ด้านการเข้าใจผู้อื่น และ 7) ด้านการเข้าใจโลก ซึ่งในภาพรวม นักศึกษาได้รับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้น รวมถึงแนวทางต่างๆ ที่ได้นำมาใช้ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีที่มีความรับผิดชอบต่อผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาที่จะต้องหล่อหลอมด้านคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปในหลักสูตร พร้อมทั้งได้จัดทำให้มีการวัดผลในด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างชัดเจน จึงทำให้สถาบันการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยผลการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานทุกด้านจึงอยู่ในระดับที่มาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจิรภา คำทาและสมบัติ วรันทธนุวัตร (Kumtuo and Warinthornnuwat, 2016) ที่ได้ทำการศึกษาคูณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ซึ่งผลการศึกษาระดับคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน อันได้แก่ด้านความเมตตา ด้านความรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้น ด้านความมีวินัย และด้านความเสียสละ ส่วนด้านความซื่อสัตย์ และด้านความกตัญญูตกต่ำที่นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ประเด็นที่มีความสำคัญสำหรับการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาคือการสร้างคุณลักษณะให้มีความโดดเด่นคือการสร้างความรู้สึกรักในด้านความรับผิดชอบ ที่แสดงถึงคุณลักษณะสำคัญของความเป็นคนดีอันเป็นพื้นฐานสากลที่สะท้อนถึงจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบต่อที่จะสร้างหรือพัฒนาให้เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคุณลักษณะที่ดีของความเป็นคนดีของฮูอิทท์ (Huitt, 2014) ที่ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่ดีว่าจะต้องมีพัฒนาการในด้านต่างๆ ดังนี้

1) มีความรับผิดชอบ ซึ่งเน้นว่าต้องรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีคุณธรรม คือรู้ว่าควรทำอย่างไรจึงจะถูกต้องและไม่ทำให้ผู้อื่นหรือสังคมเสียหาย และแสดงความรับผิดชอบและมีจริยธรรมต่อสิ่งที่ตนได้กระทำลงไป 2) มีความสามารถในการกำกับวินัย การรักษาวินัยและบังคับตนให้อยู่ในระเบียบและกฎเกณฑ์ตามที่ตนเองวางกรอบไว้ 3) มีคุณธรรมที่แสดงออกทางค่านิยม จุดมุ่งหมายและกระบวนการที่สร้างสรรค์สังคม 4) มีมาตรฐานของความประพฤติส่วนตัวและความคิดที่เป็นอิสระ

2. ผลการสร้างรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ในภาพรวมรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ซึ่งการสร้างรูปแบบจะทำให้เห็นถึงแนวทางต่างๆ ที่จะนำไปสู่การปรับใช้อย่างเหมาะสมจากต้นแบบที่มีการศึกษาและได้มีการนำไปทดลองใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่จะช่วยกล่อมเกลาคุณภาพจิตใจได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนกร วงศ์ศรี, นันทกา โกมลเสน และรุ่งฤดี พรหมแก้วงาม (Wongsri, Komosan, and Phromkaewngam, 2008) ซึ่งได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาของโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยีจังหวัดลำปางผลการวิจัย พบว่า 1) ครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่าวิธีที่ดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาในวิธีแรกคือการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน การกำหนดระเบียบปฏิบัติของนักเรียนนักศึกษาและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม 2) แนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาตามความคิดเห็นของครูคือ ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนนักศึกษา 3) แนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียนคือครูควรเพิ่มความเอาใจใส่ต่อความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาในทุกๆ ด้านอย่างต่อเนื่องและให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติร่วมกัน เพื่อสร้างความตระหนักในการอยู่ร่วมกันทางสังคม ดังนั้นการสร้างความตระหนักด้านคุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นหัวใจสำคัญของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาที่ทำให้เกิดความเข้าใจสังคม เข้าใจโลกได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลวิทย์ เจียรจิตต์ (Jearajit, 2011) ที่ได้ทำการศึกษาการตระหนักรู้ด้านจริยธรรมของนิสิตระดับอุดมศึกษากรณีศึกษานิสิตคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจากนิสิตคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัย พบว่า นิสิตมีความตระหนักทางจริยธรรมในระดับค่อนข้างมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามระดับคะแนนเฉลี่ย คือ การซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตมุ่งบริการ ทุกคนตรวจสอบได้ การงานสัมฤทธิ์ผลและการพัฒนานานที่จะทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ผลการประเมินรูปแบบทั้งในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัตินั้นผลการศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติมี

ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ในขณะที่ความเป็นไปได้ในการนำการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติโดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งในทางปฏิบัติที่จะนำรูปแบบไปปรับใช้ต้องอาศัยทักษะและประสบการณ์ รวมถึงการเห็นถึงคุณค่าและความสำคัญกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมด้วย แต่อย่างไรก็ตามด้วยบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาจะต้องปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษา ดังนั้นการมีรูปแบบที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติเพื่อการสร้างคุณธรรมจริยธรรมอย่างเป็นระบบให้กับนักศึกษาในด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐานีย์ พลิสฐ์เนาวกุล และพรสวรรค์ สุวณิชศรี (2551) ที่ได้จัดทำการศึกษาสภาพปัญหาและหารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านการไม่เฝ้าวุ่นเรียนของนักศึกษาเป็นรูปแบบที่ต้องมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของมหาวิทยาลัยได้แก่ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ระบบการเรียนรู้ ระบบการดูแลช่วยเหลือกิจกรรมเสริมหลักสูตร การสนับสนุนความร่วมมือเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ของสังคม

สรุป

รูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์แบบหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้ว ดังนั้นในการศึกษาเพื่อสร้างรูปแบบสำหรับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในครั้งนี้จะทำให้เห็นถึงองค์ประกอบหลักที่เป็นหัวใจสำคัญที่พึงประสงค์ องค์ประกอบย่อยที่เป็นตัวบ่งชี้เพื่อสร้างเป็นบรรทัดฐานให้กับนักศึกษา นอกจากนี้ได้จำลองกิจกรรมการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมซึ่งประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กิจกรรมประกอบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และการประเมินกิจกรรม เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหลักการ แนวปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาได้สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของไทยต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการศึกษาข้อเสนอแนะต่อการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติสามารถให้ข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่านักศึกษาได้รับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังนั้นสถาบันการศึกษาควรดำเนินการในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

1.1 ในด้านความมีวินัยนั้นสถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญกับการชื่นชมและยกย่องบุคคลที่ปฏิบัติตัวปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้อง รวมถึงเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีต่อนักศึกษาที่ประพฤติปฏิบัติตนที่ถูกต้อง

1.2 ด้านความรับผิดชอบนั้น สถาบันอุดมศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ให้กับนักศึกษา เพื่อเป็นการฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเอง การรับผิดชอบต่อตนเอง เมื่อรับผิดชอบต่อตนเองได้แล้วจะส่งผลให้เกิดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในระดับที่กว้างขึ้น โดยเฉพาะเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วพฤติกรรมในเรื่องของความรับผิดชอบก็จะติดตัวนักศึกษาไปด้วย จะทำให้นักศึกษามีทั้งความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อหน้าที่ ต่อบทบาทในแต่ละสถานการณ์ต่อไปด้วย

1.3 ด้านความซื่อสัตย์สุจริตนั้น สถาบันอุดมศึกษาควรสร้างความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นนักศึกษาที่ดีที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องและตรงไปตรงมา และยอมรับข้อบกพร่องอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ผิดพลาดด้วยความทรง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ

1.4 ด้านความเสียสละนั้นสถาบันอุดมศึกษาควรส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมต่างๆ ที่แสดงออกถึงการแบ่งปันและการมีน้ำใจต่อบุคคลอื่นตามกำลังความสามารถของตนเอง เพื่อเป็นการปลูกฝังในเรื่องของจิตสาธารณะให้กับนักศึกษาในระยะยาวที่เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว จะมีจิตสำนึกที่ดีที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลต่อสังคมที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นด้วย จะทำให้สังคมเป็นสังคมแห่งการเอื้ออาทรในระยะยาว

1.5 ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดีนั้น สถาบันอุดมศึกษาควรมีการส่งเสริมหรือจัดกิจกรรมอันเป็นเวทีเปิดในลักษณะต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่มีคุณลักษณะที่ดี ประพฤติตนดี มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละมาเป็นบุคคลต้นแบบที่จะทำให้นักศึกษาโดยทั่วไปสามารถยึดเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตนตามได้อันเป็นการส่งเสริมและการสร้างค่านิยมที่ดีให้เกิดขึ้นกับสังคม

1.6 ด้านการเข้าใจผู้อื่นนั้น สถาบันอุดมศึกษาควรมีการส่งเสริมและจัดกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นการแสดงออกถึงการรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่น สามารถปฏิบัติตนตามข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น เปิดโอกาสให้บุคคลอื่นได้แสดงออกถึงความคิดเห็นอย่างรอบด้าน และมีความสามารถในการเข้าใจถึงอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลอื่นอย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข ที่จะต้องมีการยอมรับและรับฟังรวมถึงการเคารพต่อกัน ยอมรับในความแตกต่างซึ่งกันและกัน จะได้ไม่เกิดความขัดแย้งในสังคม

2. ผลการศึกษารูปแบบและการประเมินรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติไปปฏิบัติ พบว่า ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือองค์ประกอบด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี และองค์ประกอบด้านความเสียสละ ดังนั้นสถาบันการศึกษาควรดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 การตระหนักถึงความสำคัญของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จะปลูกฝังให้กับนักศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดเป็นนโยบายอย่างชัดเจน แล้วกำหนดให้การจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชามีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปด้วยตามความเหมาะสมที่สะท้อนให้เห็นถึงองค์ความรู้ที่ได้เรียนรู้มานั้นจะนำไปใช้ให้เกิดคุณค่ากับสังคมและตนเองอย่างไรบนพื้นฐานของการมีจิตสำนึกต่อความรู้ที่ต้องควบคู่คุณธรรม โดยการสร้างบุคคลต้นแบบที่จะนำมาใช้เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับการยึดเป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง

2.2 การปรับใช้รูปแบบจากองค์ประกอบต่างๆ โดยยึดหลักการ วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและการประเมินกิจกรรมควรคำนึงถึงความสัมพันธ์และสร้างความรู้สึกลึกซึ้งไม่กดดันจนทำให้นักศึกษาขาดความสนใจที่จะนำไปสู่การต่อต้านการจัดการเรียนการสอน และไม่ให้ความร่วมมือ นอกจากนั้นสามารถเชื่อมโยงกิจกรรมให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่จะทำให้การศึกษาเกิดการรับรู้ที่ดีและมีความเข้าใจที่มากขึ้นด้วย

References

- Department of Education. (2001). The Development of Ethical Youth Features. Bangkok: Printing Department of Religious Affairs..
- Department of Juvenile Observation and Protection. (2017). Children and juveniles were prosecuted by the Department of Juvenile Observation and Protection Nationwide by age from 2011-2015. From <http://www.djop.go.th/stat/statbetween2008-2011/item/308>. September 12, 2017.
- Huitt, W. G. *Moral and character development*. Valdosta State University. [Online]. Available; <http://www.wilderdom.com/character.html> (2014, June 12).
- Jearajit, C. (2011). Ethical Recognition of Higher Education Students Case Study of Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University. Department of Sociology Faculty of Social Sciences Srinakharinwirot University.
- Kornjanthes, C. (2015). *Understanding others*. From <https://pirun.ku.ac.th/~agrpct/envelop/understand.doc>. October 16, 2015.
- Kumtuo, J. and Warinthornnuwat, S. (2016). Moral and ethical education of students of the Faculty of Business Administration. Thai-Japanese Technology. Humanities and Social Sciences Year 9 No. 2 2016.

- Mehrens & Lehmann. (1991). *Measurement and Evaluation in Education and Psychology*. (4th ed). Holt, Rinehart and Winston, New York.
- Ministry of Education. (2002). *National Education Act, (1999), as amended (No. 2) 2002*. Bangkok: Prikwarn Graphic.
- Office of Buddhism. (2015). *The sacrifice*. From http://www.onab.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=1485:2009-10-24-08-01-02&catid=96:2009-09-19-10-13-59&Itemid=326. November 14, 2015.
- Office of the Higher Education Commission. (2009). *Thai Qualifications Framework for Higher Education. (2009) and practices*. From <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews3/News328072552.pdf>. November 15, 2015.
- Phophichit, N. (2017). Buddhist Psychological Factors Related to Resilience of Adolescents in Bangkok. *Journal of MCU Peace Studies*, 5(1), 253-263.
- Sirimahasakorn, B. (2003). *Teaching Techniques to enhance the desired features*. Bangkok: Book Point.
- Suksalapong, J. (2013). *Trends of Corruption in Thailand*. Law Office. Office of the Secretary of the House of Representatives.
- Tantiprayanawong, S. and Taveewan, S. (2009). *Promoting the virtue of efficiency: Case studies of children/youth and government officials*. Department of Religious Affairs, Ministry of Culture.
- Udomphichikul, T. (2002). *Educational Economics with Curriculum Studies*. Bangkok: Srinakharinwirot University.
- Wongsri, R., Komosan, N. and Phromkaewngam, R. (2008). *Development of Moral Ethics for Students in Lampang Commercial and Technology School*. *Lampang. Research Report*. Lampang Vocationnal College of commerce and Technology. Lampang.
- Yamane, T. (1960). *Statistics: An Introductory Analysis*. Singapore: Harper International Edition.